

Aan dtkv De Raad van Ministers
De Minister van Economische
Ontwikkeling
De heer C.F. Cooper
AmiDos Building, Pletterijweg 43
Alhier

Uw nummers 2024/04568 Uw brief van: 13 november 2024 Ons nummer: 12122024 Willemstad, 12 december 2024
(letter):

Onderwerp: Voornemen tot benoeming lid raad van commissarissen CTDF.
(art. 9 PB 2014, no. 3 (GT))

Bijlage(n):

1 Inleiding

Artikel 9 lid 1 van de Landsverordening corporate governance stelt dat indien door of namens een minister wordt meebeslist of beslist over de benoeming of voordracht tot benoeming van een bestuurder dient de verantwoordelijke minister het voornemen tot de benoeming of voordracht schriftelijk en gemotiveerd aan de adviseur corporate governance te melden. In overeenstemming met artikel 9 lid 2 van de Landsverordening corporate governance dient de adviseur corporate governance te adviseren over de vraag of een dergelijk voornemen voldoet aan de statuten van de stichting of vennootschap en aan de toepasselijke regels, waaronder de procedureregels en profielschets zoals bedoeld in artikel 8 van de Landsverordening corporate governance en de bepalingen uit de Code. In het advies geeft de adviseur gemotiveerd aan of er al dan niet zwaarwegende bezwaren zijn tegen het gemelde voornemen.

Middels besluit van 13 november 2024 van de Raad van Ministers met zaaknummer 2024/045685, ontvangen op 18 november 2024, is het voornemen inhoudende de benoeming van een lid van de raad van commissarissen van Curaçao Tourism Development Foundation (hierna: CTDF) aan de adviseur gemeld.

Op 26 juli 2024 (nummer: 26072024.01) heeft de adviseur laatstelijk advies uitgebracht betreffende het voornemen tot de benoeming van een lid van de raad van commissarissen van CTDF. Voornoemd advies moet als integraal onderdeel worden gezien van dit advies. De adviseur zal in dit advies daarom volstaan met de toetsing van de thans voorgedragen kandidaat ter benoeming als lid van de raad van commissarissen van CTDF e.e.a. aansluitend op de eerder uitgebrachte adviezen.

Met betrekking tot de profielschets heeft de adviseur op 23 september 2020 (nummer 23092020.01) advies uitgebracht. De adviseur had in voornoemd advies gesteld geen zwaarwegende bezwaren te hebben tegen de vaststelling van de aangeboden concept profielschets met inachtneming van het gestelde in dat advies.

2 Ontvangen en geraadpleegde documenten

- Besluit Raad van Ministers van 13 november 2024 van de Raad van Ministers met zaaknummer 2024/045685
- brief van 8 november 2024 met zaaknummer 2024/045685 van de Minister van Economische Ontwikkeling (hierna: de Minister) aan de adviseur betreffende de voorgenomen benoeming;

- Brief van 11 december 2024 van de Minister aan de adviseur naar aanleiding tot het verzoek om nadere informatie (zaaknummer: 2024/04865);
- Statuten Curaçao Tourism Development Foundation, laatstelijk gewijzigd op 27 april 2012;
- Profielschets raad van commissarissen CTDF; en
- Online uittreksel van het Handelsregister van de Kamer van Koophandel van Curaçao van CTDF van 12 december 2024.

3 Melding voornemen benoeming lid raad van commissarissen

Middels besluit van 13 november 2024 van de Raad van Ministers met zaaknummer 2024/045685, ontvangen op 18 november 2024, is het voornemen inhoudende de benoeming van een lid van de raad van commissarissen van CTDF aan de adviseur gemeld

Bij het raadplegen van de aangeleverde documenten heeft de adviseur geconstateerd dat enige informatie dan wel motivering ontbreekt. De adviseur heeft naar aanleiding hiervan middels schrijven 4 december 2024 (nummer: 04122024.01) de Minister om nadere informatie verzocht. De adviseur heeft het volgende gesteld en verzocht in zijn verzoek:

“(…)

In de aangeleverde stukken heeft de adviseur het volgende overzicht met betrekking tot de huidige samenstelling van de raad van commissarissen van CTDF aangetroffen:

Nr.	Naam	Profiel	Datum van benoeming	Datum van aftreden
1.	Dhr. S. Pinedo	Commercieel-Toeristisch expert /voorzitter	04 januari 2021	04 januari 2025
2.	Errol Fa Si Oen	Juridisch Expert	18februari 2021	18 februari 2025
3.	Meredith Suisse	HR Expert	2maart 2022	2 maart 2026
4.	Dennis Evertsz	Financieel Expert	30 oktober 2023	30 oktober 2027
5.	Philip Van Alstede	Commercieel Expert	14 augustus 2024	14 augustus 2028

In de aan SBTNO gerichte brief van 8 november 2024 met zaaknummer 2024/045685 schrijft de Minister van Economische Ontwikkeling (hierna: de Minister) voornemens te zijn om [REDACTED] te benoemen als lid van de raad van commissarissen van CTDF in het profiel van Commercieel-Toeristisch expert.

De Ministers heeft de voordracht van de kandidaat als volgt gemotiveerd:

“(…)

Conform artikel 9 van de Landsverordening toezicht en normering overheidsentiteiten wil ik u hierbij mijn voornemen kenbaar maken om [REDACTED] te benoemen als lid van de Raad van Commissarissen van de Curaçao Tourism Development Foundation (CTDF). Deze voordracht sluit aan bij het profiel voor een commercieel/toeristisch expert, zoals vastgesteld in de profielschets van de Raad.

De aanleiding voor dit voornemen ligt in de aanstaande afloop van de termijn van de heer Salomon Pinedo, die sinds 4 januari 2021 als Voorzitter en Commercieel Expert binnen de Raad van Commissarissen van de CTDF fungeert. Hij heeft bijna een volledige periode van vier jaar doorlopen, die eindigt op 4 januari 2025. Met de komst van deze einddatum acht ik het passend om de procedure voor het voornemen tot vervanging tijdig in gang te zetten en [REDACTED] voor te dragen als zijn opvolger.

Hoewel [REDACTED] geen directe ervaring heeft in de toeristische sector, beschikt zij over een brede commerciële en strategische achtergrond die uitstekend aansluit bij de belangrijkste vereisten van deze functie. Haar ervaring in financiële en leidinggevende posities, gecombineerd met haar competenties op het gebied van corporate governance en strategisch risicobeheer, stelt haar in staat om snel en effectief een waardevolle bijdrage te leveren binnen de toeristische sector.

Gedurende haar loopbaan heeft [REDACTED] veel ervaring opgedaan in commerciële strategische functies, met name als Finance Resources Manager bij Refineria ISLA Curaçao B.V. In deze rol was zij verantwoordelijk voor het

ontwikkelen en implementeren van commerciële en financiële strategieën, waarbij zij de directie voorzag van strategische inzichten die essentieel waren voor het succes van de organisatie. Dit vermogen om op strategisch niveau te opereren maakt haar geschikt om commerciële kansen te identificeren en te benutten in een sector zoals toerisme.

Daarnaast beschikt zij over diepgaand financieel inzicht, waarmee zij beleids- en investeringsbeslissingen kritisch kan beoordelen. Haar expertise in het beheren van begrotingen en meerjarenplannen heeft zij bij Refineria ISLA Curaçao B.V. ontwikkeld, waar zij verantwoordelijk was voor het opstellen van financiële rapportages, het beheren van investeringen en het adviseren over beleidsalternatieven. Deze vaardigheden zijn onmisbaar voor strategische en commerciële evaluaties binnen de toeristische sector, waar duurzame planning essentieel is.

In haar rol als voorzitter van de Raad van Toezicht van KEP en als bestuurslid van diverse organisaties heeft [REDACTED] daarnaast veel ervaring opgedaan met corporate governance, risicomanagement en het vervullen van een toezichthoudende rol. Deze ervaring stelt haar in staat om als strategisch sparringpartner op te treden en de directie kritisch en onafhankelijk te adviseren, zoals vereist in de profielschets.

Haar sterke communicatieve vaardigheden en meertalige achtergrond (Nederlands, Engels, Spaans en Papiamentu) stellen haar in staat effectief te opereren binnen de internationale en multiculturele context van de toeristische sector. In toerisme, waar communicatie met lokale en internationale partners en klanten essentieel is, bieden haar talenkennis en ervaring met multiculturele omgevingen een groot voordeel. Hoewel zij geen directe ervaring heeft in de toeristische sector, heeft [REDACTED] bewezen over aanpassingsvermogen en het vermogen om zich nieuwe sectoren snel eigen te maken te beschikken, zoals zij eerder liet zien in haar adviserende rol bij het Ministerie van Financiën. Haar flexibele houding en leergierigheid stellen haar in staat om de commerciële en toeristische nuances van de organisatie snel te begrijpen en hier strategisch op in te spelen.

Gezien haar uitgebreide commerciële en strategische ervaring, sterke governance-vaardigheden en vermogen om zich aan te passen aan nieuwe sectoren, ben ik ervan overtuigd dat [REDACTED] een waardevolle aanwinst zal zijn voor de Raad van Commissarissen van de Curaçao Tourism Development Foundation in de rol van commercieel/toeristisch expert. Haar benoeming zal bijdragen aan de strategische koers en verdere ontwikkeling van de organisatie en helpen om duurzame groei te realiseren in de toeristische sector

(...)"

Zoals gesteld is de Minister voornemens [REDACTED] te benoemen als lid van de raad van commissarissen van CTFD in het profiel van Commercieel-Toeristisch expert.

Conform de profielschets (versie 31 oktober 2020) voor de raad van commissarissen van CTFD zijn onder meer de volgende vereisten opgenomen voor een lid in het Profiel Commercieel-Toeristisch expert.

- HBO of WO opleiding op toeristisch gebied en minimaal 5 jaar werkervaring in een commercieel strategische positie
- Diepgaande kennis van marketing en marketingstrategieën bij een middelgrote of grote organisatie.

Bovendien is conform artikel 2 van de statuten de kernactiviteit van CTFD:

De ontwikkeling van toerisme-industrie op Curaçao en in verband daarmee de uitvoering van het toerismebeleid zoals opgesteld door de Raad van Ministers en goedgekeurd door het Parlement.

Zoals de Minister in zijn brief aan de Raad van Ministers zelf reeds stelt blijkt uit het CV van de voorgedragen kandidaat niet dat zij directe ervaring heeft in de toeristische sector. Evenmin blijkt uit het CV van de voorgedragen kandidaat dat zij een HBO of WO opleiding heeft op toeristisch gebied.

Ook blijkt uit het CV niet dat de voorgedragen kandidaat dat zij diepgaande kennis heeft van marketingstrategieën bij een middelgrote of grote organisatie. In tegenstelling tot hetgeen de Minister stelt blijkt uit het CV van de voorgedragen ook niet dat zij minimaal 5 jaar ervaring heeft in een commercieel strategische functie.

De voorgedragen kandidaat heeft gelet op haar opleiding en werkervaring vooral een financieel profiel.

Gezien het voorgaande en conform artikel 9 van de Landsverordening corporate governance ontvangt de adviseur gaarne alsnog het volgende:

- Nadere motivering van de Ministers waaruit blijkt dat de voorgedragen kandidaat een HBO of WO opleiding heeft op toeristische gebied en minimaal 5 jaar ervaring heeft in een commercieel strategische functie;
- Nadere motivering van de Minister waaruit blijkt dat voorgedragen kandidaat diepgaande kennis heeft van marketingstrategieën bij een middelgrote of grote organisatie;
- Nadere motivering van de Minister waaruit blijkt dat de voorgedragen kandidaat affiniteit heeft met de toerisme-industrie.

Ter wille van een snellere afhandeling kan de verzochte informatie eveneens per e-mail (donaldepalm@sbtno.org) aan de adviseur worden verstuurd. In het kader van de wettelijke termijn waarin de adviseur na ontvangst van een melding een advies moet uitbrengen, ontvangt de adviseur de verzochte informatie zo spoedig mogelijk, doch binnen vijf werkdagen na dagtekening van dit schrijven, zijnde uiterlijk op 11 december 2024. Mocht u aan de hand van het bovenvermelde vragen of opmerkingen hebben, dan kunt u contact opnemen met de adviseur.

(...)"

Op vorenstaand verzoek heeft de adviseur middels brief van de Minister d.d. 11 december 2024 met zaaknummer 2024/04568, ontvangen op 12 december 2024 de volgende reactie ontvangen:

"(...)

Naar aanleiding van uw verzoek om nadere informatie betreffende de voordracht van [REDACTED], licht ik hierbij toe hoe haar achtergrond en ervaring haar naar mijn mening geschikt maken voor de functie van Commercieel-Toeristisch Expert binnen de Raad van commissarissen van de Curaçao Tourism Development Foundation (CTDF).

[REDACTED] behaalde een doctorandusgraad in Bedrijfseconomie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam, een opleiding die gelijkwaardig is aan een WO-master. Deze academische basis heeft haar de vaardigheden en kennisgegeven om complexe financiële en strategische vraagstukken aan te pakken. Gedurende haar carrière heeft zij meer dan vijf jaar ervaring opgedaan in functies met een sterk commercieel-strategisch karakter, waaronder als Finance Resources Manager bij Refineria ISLA Curaçao. In deze rol ontwikkelde en implementeerde zij financiële en commerciële strategieën en adviseerde zij de directie over beleidsvorming en strategische keuzes. Deze ervaring toont haar vermogen om kansen en uitdagingen binnen organisaties te analyseren en strategische oplossingen te ontwikkelen die aansluiten bij de doelstellingen van een sector of bedrijf.

Hoewel zij geen directe werkervaring heeft in de toerimesector, heeft [REDACTED] bewezen dat zij zich snel nieuwe sectoren eigen kan maken. Tijdens haar adviserende rol bij het Ministerie van Financiën gaf zij ondersteuning op het gebied van strategische budgettering en subsidieprocessen, wat aantoont dat zij flexibel is en in staat om binnen korte tijd waardevolle bijdragen te leveren, ook in nieuwe domeinen. Haar meertalige vaardigheden in Nederlands, Engels, Spaans en Papiaments stellen haar in staat effectief te communiceren met verschillende belanghebbenden, wat cruciaal is in de toeristische sector waar internationale samenwerking en communicatie essentieel zijn.

Haar ervaring in governance en toezicht, onder meer als voorzitter van de Raad van Toezicht van KEP en bestuurslid van het Pensioenfonds Isla, heeft haar de vaardigheden gegeven om kritisch en onafhankelijk toezicht te houden en strategische begeleiding te bieden. Deze functies hebben haar ook inzicht gegeven in risicobeheer en duurzame strategische planning, die essentieel zijn voor een organisatie zoals CTDF.

[REDACTED] heeft in haar carrière geen expliciete marketingrol bekleed, maar haar verantwoordelijkheid voor het ontwikkelen van strategische bedrijfsmodellen en het beheren van commerciële vraagstukken bij Refineria ISLA sluit aan bij de essentie van marketingstrategie. Haar

vermogen om financiële en commerciële processen te integreren en strategisch beleid vorm te geven, is direct toepasbaar op de marketinguitdagingen van CTDF.

Wat betreft haar affiniteit met de toerismesector: [REDACTED] heeft een scherp aanpassingsvermogen en een leergierige houding. Door gericht deel te nemen aan sectorale trainingen en zich actief te verdiepen in het toerismebeleid en de kernactiviteiten van CTDF, kan zij zich snel ontwikkelen tot een strategische sparringpartner met een grondig inzicht in de nuances van de sector. Haar brede professionele ervaring en bewezen staat van dienst in complexe zakelijke omgevingen waarborgen dat zij de unieke uitdagingen van de toerismesector effectief zal aanpakken.

Ik ben ervan overtuigd dat [REDACTED], met haar sterke academische achtergrond, ruime ervaring in strategische en commerciële functies en governance-vaardigheden, een waardevolle toevoeging zal zijn aan de Raad van Commissarissen van CTDF. Haar benoeming zal bijdragen aan de verdere groei en professionalisering van de organisatie, wat essentieel is voor de duurzame ontwikkeling van het toerisme op Curaçao

(...)"

4 Toetsing voornemen benoeming commissaris

De profielschets van de raad van commissarissen dient er bij uitstek toe om te komen tot een deugdelijke samenstelling van de raad van commissarissen met de vastgestelde deskundigheid en achtergrond voor iedere specifieke commissaris. Het is dan ook van eminent belang dat bij de voordracht van kandidaten dit in acht wordt genomen en ervoor zorg te dragen dat een voorgedragen kandidaat bij uitstek voldoet aan de vastgestelde vereisten van het profiel waarvoor de kandidaat wordt voorgedragen. Het gaat derhalve niet om de overtuiging van een Minister dat een kandidaat de functie al dan niet kan vervullen maar of de kandidaat aantoonbaar en onomstotelijk voldoet aan de in de profielschets gestelde vereisten.

Hoewel de Minister zijn brief van 11 december 2024 met zaaknummer 2024/04568 in zijn nadere motivering enigszins aannemelijk heeft gemaakt dat de voorgedragen kandidaat in haar rol als Finance Resource Manager financiële en commerciële strategieën ontwikkelde en implementeerde, stelt de Minister evenzo dat zij geen expliciete marketingrol heeft bekleed. Dat de voorgedragen kandidaat diepgaande kennis heeft van marketingstrategieën bij een middelgrote of grote organisatie is uit de [nadere] motivering [alsmede uit het CV van de voorgedragen] kandidaat derhalve niet gebleken.

De Minister stelt in zijn brief van 11 december 2024 wederom dat de voorgedragen kandidaat geen directe ervaring heeft in de toeristische sector, hetgeen ook blijkt uit haar CV. Zoals gesteld blijkt uit het CV van de voorgedragen kandidaat evenmin dat zij een HBO of WO opleiding heeft op toeristisch gebied.

Zoals gesteld is de **kernactiviteit van CTDF** conform artikel 2 van de statuten:

De ontwikkeling van toerisme-industrie op Curaçao en in verband daarmee de uitvoering van het toerismebeleid zoals opgesteld door de Raad van Ministers en goedgekeurd door het Parlement.

Het voorgaande brengt nog nadrukkelijker met zich mee dat de commissaris in het profiel van commercieel-toeristisch expert bij uitstek een marketing- en toeristische achtergrond moet hebben. De Minister heeft in zijn schrijven zoals gesteld echter zelf bevestigd dat de kandidaat hier niet over beschikt.

Gelet op het voorgaande heeft de adviseur zwaarwegende bezwaren tegen de voorgenomen benoeming van [REDACTED] als lid van de raad van commissarissen van CTDF in het profiel van commercieel-toeristisch expert.

5 Transparante werving leden raad van commissarissen

Tot nu toe worden de kandidaten ter benoeming als leden van de raad van commissarissen formeel door de Ministers voorgedragen, doch zijn de voordrachten conform decennia bestendig gebruik feitelijk niet altijd afkomstig van de Ministers zoals blijkt uit voordrachtstukken die de adviseur in de omslagen aantreft. Enige transparante en objectieve werving en selectie van de kandidaten voor een commissariaat vindt derhalve nog niet plaats, waardoor niet gesteld kan worden dat de voordrachten geheel overeenkomstig de Code geschieden. Het uitgangspunt van Corporate Governance is dat ook de werving en selectie van leden van de raad van commissarissen voor alle overheidsentiteiten op een objectieve en transparante wijze plaatsvindt.

De adviseur acht het van groot belang dat in overeenstemming met de Code niet alleen ten behoeve van bestuurder (directeur) een transparante en objectieve werving en selectie plaatsvindt maar dat dit eveneens voor de leden van de raad van commissarissen plaatsvindt.

Conform artikel 4.2. dient bij landsbesluit een entiteit te worden opgericht, welk belast is met advisering van de overheid inzake de selectie en benoeming van commissarissen en bestuurders van de vennootschap. Deze entiteit heeft in ieder geval de volgende taken:

- het in overleg met de raad van commissarissen en raad van bestuur van de verschillende vennootschappen, geven van adviezen inzake de te hanteren selectiecriteria en benoemingsprocedures voor commissarissen en bestuurders;
- de periodieke beoordeling van omvang en samenstelling van de raad van commissarissen en het bestuur van de vennootschap alsook het doen van een voorstel voor een profielschets van de raad van commissarissen;
- de periodieke beoordeling van het functioneren van individuele commissarissen en bestuurders van de vennootschap alsook de rapportage hierover aan de algemene vergadering van aandeelhouders.

Ondanks het feit dat de adviseur sinds 2010 de Regering dan wel Ministers telkenmale gewezen heeft op de verplichting om een entiteit in de zin van artikel 4.2 op te richten is dit tot heden nog niet gebeurd.

Door onder andere het niet instellen van bovengenoemde entiteit kan de werving en selectie en voordracht van de kandidaten ter benoeming als leden van de raad van commissarissen nog niet op een transparante en objectieve wijze en in overeenstemming met de Code geschieden. De kandidaten die worden voorgedragen, worden doorgaans wel voorgedragen in overeenstemming met een profielschets doch is er geen procedure om op een objectieve en transparante wijze tot een selectie van een kandidaat als lid van de raad van commissarissen te komen.

Het voorgaande is ook van belang om te bewerkstelligen dat de selectie van de voorgedragen kandidaten beter aansluiten op de profielschets waarin de Minister voornemens is de kandidaat te benoemen. Het komt immers geregeld voor dat de voorgedragen kandidaten “nipt” aan de vereisten voldoen en dat de adviseur stelt geen zwaarwegende bezwaren te hebben daar de adviseur conform de Landsverordening slechts marginaal toetst.

Ook valt het de adviseur op dat geregeld dezelfde kandidaten worden voorgedragen om benoemd te worden in de raad van commissarissen van verschillende entiteiten.

De adviseur adviseert de Raad van Ministers te bewerkstelligen dat gelijk aan de werving- en selectieprocedure voor bestuurders de leden voor de raad van commissarissen ook middels een transparante (open) procedure worden geworven en geselecteerd. Hiervoor kan volstaan worden met een verkorte transparante (open) werving en selectieprocedure door een door de overheid in te stellen entiteit of commissie op grond van de betreffende vastgestelde profielschetsen.

6 Conclusie en Advies

- De Minister dan wel de Raad van Ministers worden verzocht dat een voorgedragen kandidaat bij uitstek voldoet aan de vastgestelde vereisten van het profiel waarvoor de kandidaat wordt voorgedragen. Het gaat derhalve niet om de overtuiging van een Minister dat een kandidaat de functie al dan niet kan vervullen maar of de kandidaat aantoonbaar en onomstotelijk voldoen aan de in de profielschets gestelde vereisten.
- De adviseur heeft zwaarwegende bezwaren tegen de voorgenomen benoeming van ██████████ als lid van de raad van commissarissen van CTFD in het profiel van commercieel-toeristisch expert om de in dit advies aangegeven redenen.
- De adviseur adviseert de Raad van Ministers te bewerkstelligen dat naar analogie van de werving- en selectieprocedure voor bestuurders ook de leden voor de raad van commissarissen middels een transparante (open) werving- en selectieprocedure worden geworven en geselecteerd.

SBTNO

De adviseur corporate governance

cc. Minister-President
Minister van Financiën

